

Warszawa, 18 września 2020 r.

Sz. P. Bartłomiej Chmielowiec

Rzecznik Praw Pacjenta

ul. Młynarska 46

01-171 Warszawa

W imieniu Fundacji MY Pacjenci przedstawiamy poniżej stanowisko w sprawie przekazanego do konsultacji projektu „Wytycznych w sprawie realizacji przez osoby uprawnione prawa do informacji o stanie zdrowia na odległość”.

1) Wydanie wytycznych to inicjatywa zasługująca w naszej ocenie na pełne poparcie. Problem, którego dotyczy przedstawiony dokument, jest aktualny nie tylko w trakcie trwającej obecnie pandemii koronawirusa, ale ma charakter bardziej uniwersalny. Wytyczne będą przydatne nie tylko dla kierujących placówkami medycznymi i dla pracowników administracji medycznej, ale także dla pacjentów, osób przez nich upoważnionych oraz osób bliskich. Z tej perspektywy warto rozważyć stworzenie podsumowania najważniejszych zasad komunikacji na odległość, która byłaby dostosowana pod kątem używanego języka do szerszego kręgu odbiorców.

2) Projekt wytycznych odnosi się do przekazywania informacji telefonicznie oraz w formie wideokonferencji. Ze względu na to, że w praktyce mogą występować także zapytania poprzez inne środki komunikacji na odległość (w tym e-mail, formularze kontaktowe) wskazane byłoby odniesienie się także do tych przypadków.

3) Podane w projekcie wytycznych przykładowe pytania kontrolne służące do weryfikacji tożsamości osoby dzwoniącej stanowią cenną wskazówkę dla osób biorących udział w realizacji prawa do informacji. Niektóre przykłady mogą być jednak uznane za kontrowersyjne lub mało praktyczne w pewnych sytuacjach (np. pytania o tatuaże lub o miejsce urodzenia pacjenta, które przecież nie jest informacją, którą podmiot leczniczy może przetwarzać w dokumentacji medycznej). Kwestia adekwatności i praktyczności przedstawionych przykładów pytań kontrolnych wymaga więc weryfikacji.

4) Na stronie 3 projektu wytycznych wskazano, że „osoby bliskie pacjenta mają prawo do uzyskania informacji o jego stanie zdrowia. Udzielenie informacji jednej z osób z kręgu osób uprawnionych nie zwalnia z udzielenia takich informacji innym osobom upoważnionym, jeżeli pacjent wskazał kilka takich osób”. Ze względu na to, że uprawnienie osób bliskich do

otrzymywania informacji o stanie zdrowia pacjenta ma charakter jedynie wyjątkowy (chyba, że pacjent udzielił tym osobom wyraźnego upoważnienia), należy rozważyć doprecyzowanie tego fragmentu w celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości. Należy podkreślić, że osoby bliskie pacjenta mają prawo do uzyskania informacji o jego stanie zdrowia bez upoważnienia tylko w wyjątkowych sytuacjach, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy o działalności leczniczej oraz art. 31 ust. 6 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty.

5) W projekcie wytycznych słusznie podkreśla się, że informowanie na odległości powinno odbywać się z poszanowaniem zasad doświadczenia zawodowego i zdrowego rozsądku. Mając jednak na uwadze, że dane o stanie zdrowia należą do szczególnej kategorii danych a ich ujawnienie osobom nieuprawnionym stanowi poważne naruszenie, wytyczne powinny podkreślić także istotne znaczenie obowiązków podmiotu leczniczego wynikających z przepisów ROD, w szczególności z wiązanych z analizą ryzyka przyjętych dla rozwiązań i procedur (art. 24, 25 i 32 i 35 RODO).

6) Na stronie 5 wytycznych wskazano na konieczność przerywania nagrywania w momencie, w którym w trakcie wideorozmowy w celu weryfikacji okazywany jest dokument tożsamości. Ze względu na bardzo duże trudności techniczne z wprowadzeniem tego typu rozwiązania można rozważyć dodatkowe konsultacje w tym zakresie z Urzędem Ochrony Danych Osobowych. W praktyce może się bowiem okazać, że taka rekomendacja może doprowadzić do tego, że wideorozmowy mogą nie być stosowane przez podmioty lecznicze.

7) Na stronie 6 wytycznych w kontekście przetwarzania danych osobowych związanych z prowadzonymi rozmowami wskazano, że preferowanym obszarem przechowywania danych jest Unia Europejska. Rozumiemy, że intencją jest ograniczenie sytuacji, w których dochodziłoby do transferu danych poza do tzw. „państw trzecich w rozumieniu przepisów RODO. W takim jednak przypadku zalecenie powinno dotyczyć Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Państwa Członkowskie UE oraz Lichtenstein, Islandia i Norwegia).

Z poważaniem,

Magdalena Kołodziej

Prezes Fundacji MY Pacjenci